

معاون آموزش های مهارتی سما با اشاره به برگزاری ۱۷ هزار کلاس مجازی در آموزشکده های سمای دانشگاه آزاد مطرح کرد

تربیت دانشجوی کارآفرین را به صورت جدی دنبال می کنیم

زهرا رضانی

روزنامه نگار

کووید-۱۹ شیوه تحصیل این ترم دانشگاه ها را دستخوش تغییر جدی کرده است؛ تغییری که شاید تا پیش از تولد این ویروس منحوس نه تنها دانشجویان، بلکه مسئولان دانشگاهی هم حتی فکرش را نمی کردند که روزی مجبور باشند کلاس های فیزیکی شان را به طور کامل تعطیل کنند و آموزش دروس توسط اعضای هیات علمی به طور کامل بر بستر اینترنت انجام شود. مساله ای که هرچند پیش تر نیز تحت عنوان آموزش مجازی در برخی دانشگاه ها دنبال می شد، اما این روزها تنها راهکار دانشگاه ها برای به انتها رساندن ترم محسوب می شود. آموزشی که در دانشگاه آزاد اسلامی نیز مانند بسیاری از دانشگاه ها از همان هفته های اول شیوع بیماری کرونا در کشور از سوی مسئولان این دانشگاه دنبال شده و حالا با تکمیل زیرساخت های لازم به ثبات خوبی رسیده است. دانشگاه آزاد اسلامی در کنار واحدهای دانشگاهی، ۱۲۰ آموزشکده سما دارد که موضوعات فنی و حرفه ای و مهارت آموزی دانشجویان در مقطع کاردانی را دنبال می کند و کرونا ویروس شیوه آموزش این آموزشکده ها را نیز تغییر داده است. با توجه به اینکه بیشتر مباحث در این آموزشکده ها به صورت عملی است، اما مسئولان سازمان سما با اتخاذ تمهیداتی باعث جلوگیری از توقف جریان آموزش شده اند؛ مساله ای که سعید آزادیان، معاون آموزش های مهارتی سما در گفت و گو با «فرهیختگان» از چگونگی وضعیت آموزش مجازی در این آموزشکده ها و همچنین تسهیلات در نظر گرفته شده برای دانشجویان و اساتید در این شرایط برای ما گفت که مشروح آن را در ادامه می خوانید.

به عنوان اولین سوال درباره نحوه فعالیت سازمان سما در شرایط فعلی کشور و تعطیلی مراکز آموزشی صحبت کنید.

سازمان سما در دانشگاه آزاد اسلامی در دو بخش عمده فعالیت می کند که یک بخش مربوط به مدارس با حدود ۱۰۰ هزار دانش آموز و بخش دوم مربوط به آموزشکده ها است. در حال حاضر دانشگاه آزاد اسلامی در کل کشور ۱۱۸ آموزشکده و ۷۰ هزار دانشجوی کاردانی مشغول به تحصیل در این آموزشکده ها دارد و سازمان سما در مجموعه دانشگاه آزاد اسلامی مأموریت توسعه آموزش های فنی و حرفه ای و مهارتی را برعهده دارد.

در حال حاضر نیز که شیوع کرونا، جریان عادی زندگی بشر را دستخوش تغییر کرده است، در دانشگاه آزاد اسلامی و مجموعه سما و آموزشکده ها که وظیفه ارائه خدمات با کیفیت آموزشی در دوره کاردانی را برعهده دارد، با مشکلاتی روبه رو شده ایم و قاعدتا در دانشگاه آزاد اسلامی همانند دیگر مراکز آموزشی با توجه به محدودیت های ایجاد شده برای حفظ سلامتی و قطع زنجیره کرونا، تمهیداتی در نظر گرفته شده البته این به معنی تعطیلی جریان آموزش نیست و همان طور که امروز کادر درمانی کشور به صورت جهادی پای کار آمده اند تا با

این بیماری مبارزه کنند، مجموعه های آموزشی نیز در سطوح مختلف باید وظایف خودشان را در این بازه زمانی به صورت جدی تر و با شدت بیشتری دنبال کنند. در همین راستا از سوی ریاست محترم دانشگاه آزاد اسلامی بخشنامه های مختلفی درباره شیوه کار در دوران کرونا صادر شده که مشخصا بر توسعه آموزش های غیرحضوری و عملی نیز وجود به عبارت دیگر، مساله اصلی این است که امور و فعالیت های آموزشی و درسی به هیچ وجه تعطیل نشود و در این بازه زمانی تبدیل به آموزش های غیرحضوری شود و علاوه بر استفاده از زیرساخت های موجود نسبت به توسعه آنها نیز اقدام شود که باعث افزایش هزینه های جاری دانشگاه شده تا بتوان خلاهایی که در تکمیل زیرساخت های لازم برای آموزش مجازی وجود دارد را تکمیل کرده و در نتیجه خدمات بهتری در زمینه آموزش های غیرحضوری ارائه شود. در سازمان سما، ستاد آموزش های غیرحضوری تشکیل و با ابلاغ بخشنامه ای در کل آموزشکده های کشور، ستاد آموزش های غیرحضوری تشکیل شد. در اسفندماه و اوایل فروردین ماه با انجام کار شبانه روزی سعی شد زیرساخت های لازم برای آموزش غیرحضوری و الکترونیکی با استفاده از بستر اینترنتی با کیفیت فراهم شود.

وضعیت آموزش های مجازی چگونه دنبال می شود؟ از چالش های آموزش مجازی بگویید و اینکه تاکنون چه اقداماتی برای برطرف شدن نقاط ضعف انجام شده است.

طبیعتا در هفته های اول حرکت به سمت آموزش های غیرحضوری، مشکلاتی در کل کشور موجود بود، با این حال در سازمان سما نیز با رویکرد رفع مشکلات موجود از نیمه اسفندماه به صورت جدی ستادهایی را در کل کشور تشکیل دادیم و برآوردی نیز از زیرساخت هایی که باید ایجاد می شد، صورت گرفت. از همان زمان همکاران ما شروع به توسعه و تجهیز زیرساخت ها کردند و تا هفته آخر اسفند توانستیم ۸۷ آموزشکده را در ارائه آموزش های غیرحضوری برخط کرده و انجام ای آموزش های را در آنها شروع کنیم. درحال حاضر تقریبا قریب به اتفقا آموزشکده ها که مشتمل بر ۱۱۶ آموزشکده هستند، برنامه های آموزشی و درسی را از طریق فضای مجازی دنبال می کنند و تنها دو آموزشکده که تعداد دانشجوی کمی دارند و یا زیرساخت هایشان تا حدودی مشکل داشته باقی مانده اند که در این خصوص نیز تدابیر لازم برای آنها اندیشیده شده است.

برگزاری ۱۷ هزار کلاس مجازی در آموزشکده های سما

بر این اساس تا هفته گذشته در مجموع ۱۷ هزار کلاس از طریق آموزش های الکترونیکی برگزار شده که حدودا ۸۴ درصد کلاس های نظری و نظری عملی برگزار شده است. البته باید به این مساله اشاره کنم به واسطه اینکه جنس دروس در آموزشکده ها صرفا نظری نبوده و دروس نظری عملی و عملی نیز وجود دارد، در فاز اول بخش دروس نظری و نظری عملی را از طریق آموزش مجازی دنبال کردیم و به رغم اینکه هنوز برخی مشکلات در این زمینه وجود دارد و به شدت به دنبال رفع آنها هستیم، باید بگویم که در زمینه ارائه دروس نظری موفقیت قابل قبولی به دست آمده است؛ با این حال با توجه به اینکه حجم گسترده ای از خدمات باید به جمعیت یک میلیون نفری دانشجویان دانشگاه آزاد که بخشی از آنها در آموزشکده ها حضور دارند ارائه شود، وجود برخی از مشکلات طبیعی بود. از سوی دیگر در همان هفته اول بعد از تعطیلات نوروز و اقدام مراکز آموزشی در ارائه خدمات و آموزش های غیرحضوری، کل کشور با مشکل مواجه شده بود، با این حال برای رفع هر چه سریع تر مشکلات موجود، در دانشگاه آزاد اسلامی اقدامات گسترده ای شامل تکمیل زیرساخت های سخت افزاری و نرم افزاری درحال انجام است.

در حال حاضر وضعیت ارائه دروس در بستر اینترنت در دانشگاه آزاد اسلامی چگونه است؟

خوشبختانه در بستر ارائه آموزش های غیرحضوری در دروس نظری و نظری عملی به نقطه خوبی رسیده ایم و قطعاً برای رسیدن به نقطه مطلوب درحال تلاش هستیم تا بتوانیم بهره برداری حداکثری از فضای ایجاد شده و زیرساخت های موجود در دانشگاه را داشته باشیم. همچنین باید به این مساله نیز اشاره کنم که تقریبا به جز دو یا سه واحد که تعداد دانشجویان محدودی دارد، خدمات آموزش غیرحضوری در بیشتر آموزشکده ها توسط خود آنها و با استفاده از زیرساخت های موجود در آموزشکده ها انجام می شود، اما در

باید به نقطه ای برسیم که زمینه و بستر مناسبی برای تربیت دانشجویان ماهر و کارآفرین فراهم گردد. لازمه این امر بازمهندسی و باز مفهوم پردازی آموزش های فنی، حرفه ای و مهارتی در دانشگاه آزاد اسلامی و توسعه یک زیست بوم آموزشی مطلوب در زمینه مهارت آموزی، کارآفرینی و بستر سازی برای اشتغال دانش بنیان است

برخی آموزشکده ها نیز این خدمات با همکاری واحد مربوطه انجام می شود. همچنین عمده مشکلات موجود در حوزه زیرساختی نیز برطرف شده است.

امکان سنجی ارائه دروس عملی از طریق فضای مجازی

در شرایط فعلی مساله جدی ما در آموزشکده ها بحث ارائه دروس عملی است که در این زمینه درحال امکان سنجی هستیم تا بتوانیم بخشی از این دروس را نیز از طریق فضای مجازی به دانشجویان ارائه دهیم؛ به طور مثال در برخی رشته ها مانند کامپیوتر برخی از دروس عملی را می توان با اضافه شدن ظرفیت هایی به بخش نرم افزاری به صورت آموزش غیرحضوری دنبال کرد؛ با این حال امیدواریم بحث

محتوای آموزشی ارائه شده، اساتید فعال تر را شناسایی کنیم و آنها را مورد حمایت و تشویق قرار خواهیم دهیم.

در حرکت جدید دانشگاه آزاد، تعاریف و وظایف بخش های مختلف دانشگاه دستخوش تغییرات و اصلاحاتی شده اند و مأموریت های جدیدی را در راستای اهداف این دانشگاه پیدا کرده اند. نگاه دانشگاه آزاد به آموزش های مهارتی هم تغییر می کند و در این زمینه شاهد تغییر و تحولی خواهیم بود؟

موضوع آموزش های فنی و حرفه ای و مهارتی در کشور، امروزه از اهمیت زیادی برخوردار است؛ بررسی آمار بیکاری فارغ التحصیلان مراکز آموزش عالی، موضوع مهمی است که بخش اساسی آن ناشی از نبود مهارت لازم و متناسب با دانش تخصصی برای ارتباط گیری فعال با بازار کار است.

طراحی نظام جامع آموزش های فنی و مهارتی در سازمان سما

به همین جهت مأموریتی که از طرف دانشگاه آزاد اسلامی به سازمان سما محول شده است، طراحی و استقرار یک نظام جامع آموزش های فنی، حرفه ای و مهارتی است. ما باید به نقطه ای برسیم و شرایطی در دانشگاه ایجاد شود که زمینه و بستر مناسبی برای تربیت دانشجویان ماهر و کارآفرین فراهم آید و قطعاً سازمان سما این مساله را با جدیت دنبال می کند. لازمه این امر بازمهندسی و بازمفهوم پردازی آموزش های فنی، حرفه ای و مهارتی در دانشگاه آزاد اسلامی و توسعه یک زیست بوم آموزشی مطلوب در زمینه مهارت آموزی، کارآفرینی و بستر سازی برای اشتغال دانش بنیان است که این امر با مشارکت عناصر و ارکان مختلفی در سطح این دانشگاه و در پیوند نزدیک با سایر عناصر، ارکان و بازیگران نظام آموزش های فنی، حرفه ای و مهارتی در سطح ملی محقق می شود. این امر به معنی بازتعریف و ارتقای مأموریت ها و کارکردهای آموزشکده های فنی و حرفه ای، توسعه آموزش های غیررسمی فنی، حرفه ای و مهارتی به عنوان مکمل آموزش های رسمی در دانشگاه و فراگیرسازی آموزش های مهارتی به عنوان یک رویکرد در کلیه دوره ها و رشته های تحصیلی و برنامه های آموزشی و درسی دانشگاه است و امیدواریم به زودی از فضای بحرانی ایجاد شده در کشور خارج شویم و بتوانیم اقدامات جدی تر را در این زمینه دنبال کنیم.

تشویق اساتید فعال در حوزه آموزش های برخط

وضعیت حضور و مشارکت اساتید در آموزش های غیرحضوری به چه شکلی است؟

مسئولیتی که اساتید بر دوش خود احساس می کردند باعث شد در این بحران دانشجویان را تنها نگذارند. تقریبا ۸۰ درصد اساتید ما با این شیوه آموزشی درگیر هستند، هرچند شاید در ابتدا کار کردن در این فضا برای برخی اساتید دشوار بود، اما تمام تلاش خود را کرده اند، تا جایی که در طول هفته های گذشته همکاری بسیار جدی را توسط آنان شاهد بوده ایم. ما نیز درحال ایجاد زیرساخت هایی هستیم که بتوانیم شرایط تشویقی را برای اساتید فراهم کنیم تا قطعاً بعد از فراهم سازی امکان نظرسنجی به صورت آنلاین از نحوه عملکرد اساتید توسط دانشجویان و همچنین ارزیابی

لرزم ارزیابی مستمر دانشجویان در آموزش های الکترونیک

یکی از موضوعات ما در بحث ارزیابی این است که اساتید هنگام ارائه آموزش های خود، ارزیابی مستمری از دانشجویان در طول ترم داشته باشند و درمجموع ابزارهای مختلف خواهیم داشت تا بتوانیم از دانشجویان یک ارزیابی منطقی و منصفانه داشته باشیم. نکته دیگر اینکه ما از ساعت هشت شب تا صبح فردا، این امکان را برای دانشجویان فراهم کرده ایم که بتوانند به سامانه های آموزشی وارد شوند و از داده های بارگذاری شده توسط اساتید استفاده کنند.

مساله دیگر اینکه فعلا تغییری در تقویم آموزشی ایجاد نشده است، اما با توجه به الزام دانشگاه به ارائه آموزش های با کیفیت مطلوب، امیدواریم بعد از ماه مبارک این فرصت را داشته باشیم که به صورت فشرده در بخش های مختلف آموزشی چه در دروس ارائه شده بر بستر اینترنت و چه دروس عملی بتوانیم با رعایت فاصله گذاری هوشمند باز هم این دروس را به صورت حضوری به دانشجویان عزیز ارائه دهیم. از این رو احتمال دارد این مساله باعث طولانی شدن ترم شود که نیازمند تصمیم گیری در سطوح عالی همچون ستاد ملی مقابله با کرونا و دانشگاه آزاد اسلامی خواهد بود، اما تصور می کنم مانعی در این زمینه وجود ندارد و اگر نیاز باشد که یکی دو هفته ای خدمات حضوری به دانشجویان ارائه دهیم امکان دارد که تغییری در تقویم آموزشی ایجاد شود. در نهایت در نحوه برگزاری امتحانات تابع تصمیمات و بخشنامه های دانشگاه هستیم.

تشویق اساتید فعال در حوزه آموزش های برخط

امتحانات آموزشکده های سما دانشگاه آزاد اسلامی در شرایط فعلی چگونه برگزار خواهد شد؟

اولویت اول ما این است که کیفیت آموزشی که در این ترم ارائه می شود با توجه به بحران شکل گرفته، دچار خدشه نشود و در گام بعدی نحوه ارزیابی از وضعیت دانشجویان را مدنظر قرار می دهیم و در حال برنامه ریزی هستیم تا بهترین روش را برای ارزیابی دانشجویان توسط اساتید داشته باشیم. باین حال منتظریم درحال امکان سنجی دانشگاه ها به کدام سمت خواهد رفت و امیدواریم بتوانیم به زودی کلاس های حضوری را برگزار کنیم تا خدمات آموزشی تکمیلی خودمان را به دانشجویان ارائه دهیم. تصمیم گیری نهایی درباره شیوه برگزاری امتحانات به چند عامل بستگی دارد که یکی از آنها تصمیمات ستاد ملی مقابله با کروناست.

تعطیلی دانشگاه ها طولانی نشود و بعد از ماه مبارک رمضان بتوانیم خدمات آموزشی تکمیلی به صورت حضوری ارائه شود. قطعاً جریان آموزش و پژوهش در دانشگاه نباید تعطیل شود و تمهیداتی را نیز در نظر می گیریم که اگر روند تعطیلی ها طولانی شد بتوانیم تا جایی که امکان دارد دروس عملی را نیز با تکمیل زیرساخت ها به دانشجویان ارائه دهیم تا حجم بیشتری از دروسی که این ترم باید به دانشجویان ارائه شود را از طریق آموزش های غیرحضوری ارائه کنیم. در همین راستا بخشنامه هایی در دست تدوین است که به زودی ابلاغ خواهد شد.

یکی از مشکلات و گلابه های دانشجویان در این ایام به هزینه های مربوط به اینترنت برمی گردد. اوضاع در آموزشکده های سما چگونه است؟

یکی از دغدغه های ما در دروس عملی این است که حجم داده هایی که دانشجویان باید دانلود کنند از دروس نظری بیشتر خواهد بود و به همین دلیل مسئولان دانشگاه آزاد اسلامی در حال تعامل با دولت و ستاد ملی مقابله با کرونا هستند تا بتوانند هزینه هایی که به دانشجویان در این شرایط تحمیل می شود یا به صورت رایگان درآید یا شامل تخفیفاتی شود که شاهد گران شدن هزینه ها برای دانشجویان نباشیم و ما نیز درخواست کرده ایم از جنبه حمایتی این مساله را دنبال کنند. تلاش ما این است که نوع خدمات، ارائه و دسترسی هایمان به شیوه ای باشد که دانشجویان بتوانند با کمترین هزینه در مصرف اینترنت از این خدمات بهره مند شوند.

امتحانات آموزشکده های سما دانشگاه آزاد اسلامی در شرایط فعلی چگونه برگزار خواهد شد؟

اولویت اول ما این است که کیفیت آموزشی که در این ترم ارائه می شود با توجه به بحران شکل گرفته، دچار خدشه نشود و در گام بعدی نحوه ارزیابی از وضعیت دانشجویان را مدنظر قرار می دهیم و در حال برنامه ریزی هستیم تا بهترین روش را برای ارزیابی دانشجویان توسط اساتید داشته باشیم. باین حال منتظریم درحال امکان سنجی دانشگاه ها به کدام سمت خواهد رفت و امیدواریم بتوانیم به زودی کلاس های حضوری را برگزار کنیم تا خدمات آموزشی تکمیلی خودمان را به دانشجویان ارائه دهیم. تصمیم گیری نهایی درباره شیوه برگزاری امتحانات به چند عامل بستگی دارد که یکی از آنها تصمیمات ستاد ملی مقابله با کروناست.

اختصاص ۳۰ میلیارد تومان بودجه به تعمیرات خوابگاه های علوم پزشکی

بهروز رحیمی، رئیس صندوق راه دانشجویان وزارت بهداشت گفت: «یکی از برنامه های ما این است که در حوزه تعمیر و تجهیز خوابگاه های دانشجویی دانشگاه های زیرمجموعه وزارت بهداشت، سامانه جامع خوابگاهی را تدوین کنیم و این سامانه تحت عنوان ارتقای نرم افزارهای صندوق راه دانشجویان در دولت الکترونیک راه اندازی خواهد شد و کمک های ما به خوابگاه های دانشجویی در قالب «سامانه جامع خوابگاهی» انجام خواهد شد. «رحیمی خاطرنشان کرد: «بعد از تدوین سامانه جامعه خوابگاهی در دانشگاه های علوم پزشکی منابع مالی تعمیر و تجهیز خوابگاه های دانشجویی را به دانشگاه ها تزریق خواهیم کرد، دانشگاه ها باید خوابگاه هایی که نیازمند تعمیر و تجهیز هستند را در این سامانه ثبت کنند و صندوق راه دانشجویان وزارت بهداشت نیز بر اساس اطلاعاتی که از خوابگاه ها از طریق این سامانه به دست می آورد، به خوابگاه هایی که شرایط لازم را داشته باشند، کمک های مالی تزریق خواهد کرد.» رئیس صندوق راه دانشجویان وزارت بهداشت با تاکید بر اینکه اولویت تعمیر و تجهیز خوابگاه های دانشجویی با مناطق محروم خواهد بود، گفت: «برای سال جاری قریب به ۳۰ میلیارد تومان اعتبار برای تعمیر و تجهیز خوابگاه های دانشجویی کشور در نظر خواهیم گرفت.»

محققان ایرانی چند مقاله کرونایی نوشتند؟

معاونت تحقیقات و فناوری وزارت بهداشت اعلام کرده است تا ۲۲ فروردین سال جاری، ۸۲۰ طرح پژوهشی با موضوع ویروس کرونا ۲۰۱۹ در دانشگاه های علوم پزشکی موفق به کسب مجوز اخلاقی از ۶۱ کمیته شده اند. از میان دانشگاه های علوم پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی تهران با ۱۴۷ طرح پژوهشی، بیشترین تعداد طرح های پژوهشی درباره کووید-۱۹ را دارد. پس از آن، به ترتیب محققان دانشگاه علوم پزشکی مشهد و دانشگاه علوم پزشکی ایران بر روی ۵۷ و ۵۰ طرح پژوهشی با موضوع کرونا ویروس ۲۰۱۹ فعالیت می کنند. دانشگاه علوم پزشکی بقیه الله (عج)، دانشگاه علوم پزشکی مازندران و دانشگاه علوم پزشکی تبریز به ترتیب با ۴۶، ۴۳ و ۳۱ طرح پژوهشی در رتبه های بعدی قرار دارند. در موسسه نیما هم هفت طرح پژوهشی درباره کووید-۱۹ مصوب شده است. وزارت بهداشت همچنین اعلام کرده که بیش از ۲۴۸ مقاله از ایران درباره کووید-۱۹ منتشر شده است. ۲۰۸ مورد از این مقالات در مجلات داخلی و بیش از ۴۰ مقاله در نشریات خارجی منتشر شده اند.

ارائه ۹۰ درصدی دروس نظری به شیوه مجازی فقط در ۵۰ دانشگاه

منصور غلامی، وزیر علوم، تحقیقات و فناوری، در جلسه ستاد راهبردی اجرای نقشه جامع علمی کشور گفت: «در شرایط فعلی و با توقف آموزش حضوری بر اساس نظرات مدیران بهداشتی کشور، ادامه ارائه خدمات آموزشی به دانشجویان الزامی است. با توجه به وضعیت ایجاد شده، دانشگاه ها و مراکز آموزشی تلاش کردند تا استمرار خدمات آموزشی و ارتباط آموزشی با دانشجویان حفظ شود.» وی ادامه داد: «حدود ۵۰ دانشگاه و مرکز آموزشی توانسته اند تا حدود ۹۰ درصد از آموزش های نظری خود را بر بستر فضای مجازی ارائه دهند. حدود ۶۰ درصد از اساتید توانسته اند تا نیمه فروردین ماه، کلاس های جبرانی خود را در فضای مجازی برگزار کنند. البته بعضی از دانشجویان و مراکز آموزشی، امکانات و ظرفیت لازم برای برگزاری آموزش مجازی را ندارند ولی با کمک های فناوری اطلاعات سعی شده تا این کمبودها برطرف شوند.» پیش از این علی خاکی صدیق، معاون آموزشی وزیر علوم، تحقیقات و فناوری تعداد مراکز آموزشی عالی دولتی را ۱۱۹ مورد عنوان کرده بود.

نیمکت خبر